

Remissvar från Stiftelsen IFS (Internationella Företagareföreningen i Sverige), avseende slutbetänkande av Parlamentariska landsbygdskommittén, SOU 2017:1, För Sveriges landsbygder – en sammanhållen politik för arbete, hållbar tillväxt och välfärd.

Stiftelsen IFS vill härmed framföra följande kommentarer och förslag med anledning av AOU 2017:1 med särskild tonvikt på integration och företagande för nyanlända. Vi vill understryka vikten av utredningens slutsats att "En lyckosam integration av asylsökande och nyanlända är av största betydelse för att åstadkomma en positiv utveckling i många landsbygdskommuner". Vidare att om nyanländas behov av utbildning bättre anpassas till den svenska arbetsmarknaden måste bli bättre och är det en viktig integrationspolitisk vinst.

Vi anser dock inte att det som utredningens föreslår enbart räcker med insatser för att främja bostadsbyggandet och särskilda insatser för att öka asylsökandes och nyanländas sociala förankring i landsbygderna för att minska segregationen. Vi föreslår att dessa insatser kompletteras med särskilda insatser för nyanlända som har erfarenhet av företagande från sina hemländer och de som vill och kan strata och driva företag. Detta skulle kunna utgöra en snabbfil till integration om de också kombineras med en särskilt anpassad svenskundervisning. Det finns dessutom det som talar för att företagare med utrikes bakgrund förväntas anställa andra personer med utländsk bakgrund.

Företagandet bland personer med utländsk bakgrund har ökat kraftigt under senare år. Nya siffror från Tillväxtverket och SCB visar att antalet företag, som leds av en person med utländsk bakgrund ökade mellan 2006 och 2014 med 50 % från ca 62.000 till ca 93.000. Dessa siffror visar också att tillväxten är stark. Omsättningen i dessa företag ökade med 64 % jämfört med 23 % hos företag ledda av en person med svensk bakgrund. Lika intressant är att antalet anställda ökade med 43 % jämfört med blygsamma 8 % hos företag ledda av en person med svensk bakgrund. Det betyder alltså att drygt 360.000 personer är anställda i företag ledda av företagare med utländsk bakgrund. Det betyder att företag ledda av nysvenskar idag står för 12 % av landets alla anställda. När det nu handlar om nyanlända är det viktigt att ha dessa fakta som bakgrund ur flera aspekter.

Utredningen pekar på fördelar på landsbygden för småföretagandet som lägre markpriser och lägre löneläge. Nackdelar är dock höga transportkostnader och sämre tillgång till service och svårare att finna arbetskraft. I vissa delar av landet har också en stor andel äldre vilket försvårar generationsskifte och nyanställningar. Nyanlända skulle kunna minska dessa nackdelar. En studie vid Handelshögskolan i Stockholm visar att en tredjedel av alla arbetslösa som startar företag fortsätter att driva sitt företag längre än sju år. Dessutom lyckades en fjärdedel via sitt företagande skapa kontakter som ledde till en anställning. Egenföretagande är alltså en viktig väg ut ur arbetslöshet för

Adress:
Kungsholms hamnplan 3 112 20
Stockholm

Tel: 08-693 99 42
Fax: 08-693 99 43

E-post: info@ifs.a.se Web:
www.ifs.a.se

invandrare som inte har etablerat sig på den svenska arbetsmarknaden. Att drygt 40 procent återvände till arbetslöshet inom sju år betyder att 60 procent lyckades.

Vi menar att de förslag som utredningen tagit fram bör kompletteras med en rad vässade verktyg för att snabba upp processerna. Det skulle till och med i kombination med en anpassad svenskundervisning kunna avlasta arbetsförmedlingarna i deras insatser för sysselsättning bland nyanlända.

Här följer några konkreta förslag till insatser;

- De områden som de flesta nyanlända kommer från är kopplade till en landsbygd som präglas av fattigdom och underutveckling. Det är den bilden de har med sig när de associerar till landsbygd också i Sverige. Därför bör den svenska landsbygdsbilden förtydligas och konkretiseras redan när de nyanlända kommer till Sverige. Det skulle underlätta beredvilligheten att vistas och bosätta sig utanför storstadsområdena.
- Sverige har generellt sett en hög medelålder bland företagare. Det är särskilt tydligt i många områden i landet vilket allvarligt hämmar generationsskiften. Här kan det öppna sig möjligheter för nyanlända med företagarefarenheter att fylla de luckor som uppstår.
- Ett introduktionsprogram för nyanlända med företagarambitioner skall innehålla starka inslag av digitalisering, teknikkunskap och körkortlektioner.
- Satsa på lokala s.k. matchmaking events där lokala företagare får möta nyanlända, både dem som vill starta företag och dem som söker en anställning. Här har kommunernas näringslivskontor en viktig uppgift.
- Lyft fram förebilder genom olika publika utmärkelser och ceremonier, lokalt, regionalt och nationellt. Ett exempel är Årets Nybyggare, IFS årliga pris.
- En studie visar entydigt att företagare med utländsk bakgrund har ett stort intresse av att mer systematiskt vilja medverka i en integrationsprocess för nyanlända. Dessa framgångsrika företagare skulle kunna fungera som förebilder och inspirationskällor. Dessutom skulle de kunna verka som mentorer och erbjuda arbetsplatser för praktik och projektanställning.
- Konstituera en grupp företagare med utländsk bakgrund som ambassadörer för att främja företagande i landsbygden. Inspiration och lärdomar kan hämtas från ambassadörsprojektet för kvinnors företagande och Ik (investera i invandrarkvinnor) projektet

Företagandet hos nya svenskar bidrar till ett samhälle där inte bara företag växer utan också människor, oavsett var man råkar vara född. Genom ett målmedvetet arbete med alla involverade i processen går att göra skillnad! För att lyckas med insatser ställs krav på samhället att arbeta professionellt. En etablering för nyanlända på landsbygden skulle öka chanserna att lyckas och sänka trösklarna för en företagsstart eftersom det innebär lägre risker. Landsbygdens ökade behov av

Adress:
Kungsholms hamnplan 3 112 20
Stockholm

Tel: 08-693 99 42
Fax: 08-693 99 43

E-post: info@ifs.a.se Web:
www.ifs.a.se

tjänster och produkter skulle kunna lösas till viss del. Möjligheterna att etablera både export- och importverksamhet med de nyanländas hemländer är en annan möjlig utveckling på sikt.

I grunden handlar det om varaktiga jobb, om ett livskraftigt, innovativt och tillväxtorienterat näringsliv samt om ett samhälleligt ansvar för alla svenskars vilja att kunna påverka sina liv till allas nytta. Stiftelsen IFS i över tjugo år arbetat med insatser inom flertalet av de områden som här berörts.

Maroun Aoun, Vd
IFS

Adress:
Kungsholms hamnplan 3 112 20
Stockholm
Tel: 08-693 99 42
Fax: 08-693 99 43
E-post: info@ifs.a.se Web:
www.ifs.a.se